

۲۰۰۴ تصویب شد، این امکان را می‌دهد که در صورت لزوم شورای اروپا تحریم‌هایی را از سوی این بلوک به‌عنوان یک اقدام محدود برای تحقق احترام به حقوق بشر، دموکراسی، حاکمیت قانون و حکومت‌داری مطلوب وضع کند. این اصول اساسی برای کمک به سیاست خارجی اتحادیه‌ی اروپا (یا سیاست خارجی و امنیتی مشترک^۱) طراحی شده است. در این زمینه، تحریم‌های تجاری علیه سوریه، ایران، میانمار و زیمبابوه اعمال شده است. برای مثال، هم‌اکنون دولت ایران اقداماتی تحریمی و تنبیهی مختلفی را از سوی اتحادیه‌ی اروپا تجربه می‌کند، که بخشی از آن به‌بانه‌ی نقض حقوق بشر جهانی علیه آن وضع می‌شوند. این اتحادیه برای نخستین بار و به شکل جدی در ماه آوریل ۲۰۱۱، سی‌ودو مقام ایرانی را تحریم کرد. در اوایل سال ۲۰۱۳ اتحادیه‌ی اروپا به دلیل نقض حقوق بشر تقریباً ۹۰ نفر را در ایران مشمول تحریم قرار داد که شامل اعضای ارشد نیروهای امنیتی و قوه‌ی قضائیه می‌شد. پارلمان / اتحادیه‌ی اروپا در آوریل ۲۰۱۸ در جدیدترین اقدام حقوق بشری خود، تحریم‌ها علیه ایران را تمدید کرد. این تحریم‌ها هم‌چنین کشورهای اروپایی را از صادرات تجهیزات که مربوط به پلیس و کنترل ارتباطات است، منع می‌کند. این اقدامات راه سرمایه‌گذاری در ایران را به روی شرکت‌ها و سازمان‌های اروپایی می‌بندد. (Reuters, 2018) نمونه‌ی بالا نشان می‌دهد که موج نخست ابزارهای فشار حقوق بشری به شکل تحریم بود که بیشتر تأثیر سیاسی - تبلیغاتی و روانی را داشته، اما رصد اقدامات یک دهه‌ی اخیر اتحادیه‌ی اروپا حکایت از هوشمندانه شدن فشارهای اقتصادی اتحادیه‌ی اروپا از منظر نوع و ماهیت رفتارها دارد. ابزار و کانال اصلی این نوع فشارها علیه دولت‌ها برای تبعیت از حقوق بشر جهانی، مقررات نظام عمومی ترجیحات تجارت اتحادیه اروپا علیه دولت‌ها است.

۳. مقررات نظام عمومی ترجیحات اتحادیه اروپا

مقررات نظام عمومی ترجیحات اتحادیه اروپا، توافق تجاری مستقل و بخشی از